

Doelbinding CvTE voor uitwisseling gegeven “geslacht” tussen LAS en toetsaanbieder

De resultaten van de doorstroomtoetsen laten sinds 2024 verschillen in prestaties zien. De prestaties op de papieren toetsen lijken gemiddeld hoger dan die op de digitale toetsen. Het CvTE is daarom, samen met de betrokken toetsaanbieders (Lib en IEP), bezig met een grootschalig onderzoek waarin we de prestatieverschillen in kaart brengen tussen papieren en digitale toetsen. Niet alleen willen we kijken of er een effect bestaat, maar ook willen we de mogelijkheden onderzoeken om in de toekomst hiervoor te corrigeren. De vraag is in hoeverre het verschil in resultaten tussen doorstroomtoetsen aan de afnamemodus toe te schrijven is. Maar naast het moduseffect is er waarschijnlijk ook sprake van een interactie-effect met verschillende leerlingkenmerken.

Om te kunnen corrigeren voor een moduseffect is het belangrijk dat het effect generiek is, en dat het niet verschillend werkt voor verschillende soorten leerlingen, zoals bijvoorbeeld SES of geslacht. Als bijvoorbeeld jongens meer negatief beïnvloed worden door digitale toetsen ten opzichte van papieren toetsen dan meisjes, is een generieke correctiefactor lastig te onderbouwen en mogelijk oneerlijk. In meerdere studies in het buitenland wordt een dergelijk effect gevonden van leerlingkenmerken als SES en geslacht (zie bijvoorbeeld [Freitas et al. 2025](#)). Omdat papier-digitaal-effecten sterk afhankelijk zijn van de stakes, context en toetscultuur is het belangrijk om ook specifiek in de Nederlandse context van de doorstroomtoetsen te onderzoeken of prestatieverschillen tussen papieren en digitale toetsen samenhangen met leerlingkenmerken zoals SES en geslacht. Daarom is het van groot belang om geslacht mee te nemen in ons onderzoek. We willen daarom vragen om in de uitwisseling tussen LAS en toetsaanbieder ‘*geslacht*’ voorlopig nog te blijven handhaven, zodat de betrokken aanbieders deze gegevens kunnen leveren voor het onderzoek.